

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom u 8:15 i četvrtkom u 12:15

Knjige o Samuelu

Grob proroka Samuela, Rama

Ave Maria

ne presporo
melodija: donje note

p. N. Bilić SJ, 8.12.2010.

C G F e

A - ve Ma - ri - a, gra - ti - a ple - na
Sanc - ta Ma - ri - a, Ma - ter De - i

d a F e C a

Do - mi - nus te - cum be - ne - dic - ta tu in
o - ra pro no - bis pec - ca - to - ri - bus nunc

a7 d C G⁷

mu - li - ri - bus et be - ne - dic - tus
et in ho - ra mor - tis no - strae

C G d C (d7)

fruc - tus ven - tris tu - i Je - sus
A - men, A - men, A - men.

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110, ponedjeljkom 8:15
i četvrtkom u 12:15

Petoknjižje i Povijesne knjige

---

amdg.ffrz.hr

→ **Nastava: FTI**

→ **Petoknjižje i Povijesne knjige**

Literatura, Audio udžbenik

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom u 8:15 i četvrtkom u 12:15

Knjige o Samuelu

u HB

– jedna knjiga

u LXX – 2 (od 4) knjige
Kraljevstava

Samuel – sudac

Šaul – kralj

David

Davidovi proroci:
Natan, Gad

Grob proroka Samuela, Rama

Majka Ana

- Voljena (1 Sam 1,5):
  - “ljubio je Anu”
    - *Pobožan muž (1,3):*
  - Svake godine u svetištu
    - *Zašto Ana trpi (v5s)?*
  - Nije majka = bez blagoslova
  - Suparnica vrijeđa
    - *Kako je bol somatizirana (v7s.10)?*
  - ne jede (1,7s),
  - plače (3x v7s.10) + šuti
-
- muž vidi (v8):
  - Plačeš, ne jedeš
  - → Kad svi slave, ona se povlači (v9)

Anina prva molitva

- Značenje molitve prema 1 Sam 1,15?
- “Izlijeva dušu” (v15)
- u molitvi (v10)
  - Dugačkoj (v12.16), tihoj (v13)
  - Što čini pred Bogom u v11?
- Polaže zavjet (v11):
- “Ako mi *daš* sina...”
- “...*dat* ću ga יהוה” (נתן *nātan*)
  - “*netinac*” – dān za službu

Teološki kontekst

- Dobro pogledaj *nevolju/muku* (1 Sam 1,11)
  - dobro sam vidio *jade/nevolju* (Izl 3,7)
  - Pogledao je *neznatnost* (Lk 1,48)
= *poniznost/poniženje*
  - Kako samu sebe definira (1 Sam 1,11)?
- “tvoja službenica” = Službenica Gospodnja 3x (usp. Lk 1,38)
  - Je li molitva uslišana? (זכר 1 Sam 1,11.19)
- sjeti me se (v11) → sjeti je se (19)

Novo lice

- Optužena u 1 Sam 1,14:
- Svećenik: “Pijana si!”
- Kako se Ana brani u **v15s**?
- istinom – *uspjeh u v17?*
- Postiže zagovor (v17)
  - srce rastuženo (v8)
  - i duša ojađena (v10)
  - ⇔ Kakvo *lice* u **v18**?
- “Ne kao prije”
- Odlučuje, govori (v22):
- “Neću ići” (v22)
- “Dobro!” (v23)

- Nova uloga u **v24**?
- “Uzima”, “vodi” – aktivna voditeljica (v24)

Plodovi

- Vjerna (1 Sam 1,28)?
- “vraćam” – ispunja zavjet (28)
  - Nova molitva u 2,1–10?
- univerzalan hvalospjev (2,1–10)
  - Teologinja i majka naroda
  - Navještaj u 2,6?
- יהוה diže iz Šeola (2,6)
  - i dalje se brine za sina (2,19):
- Ana donosi odjeću (2,19)
  - Samuel raste (2,21.26; 3,19)
- “Nerotkinja rađa” (2,5): *Koliko djece prema v21?*
- Još 3 sina + 2 kćeri (v21)

Dječak Samuel

- Gdje je kao “mali”
(נער *ná'ar* 1 Sam 1,24)?
- usp. Izl 33,11; Jr 1,6
- u svetištu (v24)
  - Što je s njim u 2,11.18; 3,1?
- služi Gospodinu (3x)
  - Koliko puta Božji zov u 3,4–10?
- 4x (1 Sam 3,4.6.8.10)
  - Što čuje od Boga (3,11–14)? usp. 2,27–36
- sud za Elija (3,11–14) već najavljen u 2,27–36
(čovjek Božji rekao osobno)

Plodna pedagogija staroga svećenika

- Koji elementi iz 1 Sam 3,9 u v10?
- יהוה (v9) – (tko ga zove)
- Govori! (v9s) – (što će Samuel reći)
- Samuel spreman slušati (v9s)
- Priznaje se slugom (v9s)
  - Dolazak Božji u v10?
- “doći, stati” – pravi susret (v10)
  - Rezultat u v19?
- יהוה sa Samuelom (v19)
  - U Božjoj školi (← Eli ← majka)
  - Samuel autoritet za koga 1 Sam 3,20?
- “sav Izrael” (3,20)

Voditelj zajednice

- *Tko je Samuel (1 Sam 3,20)?*
- **istinski prorok: נביא ליהוה *nabi' ladonaj***
  - יהוה se objavljuje (3,21) ⇔ v1
  - ⇔ izrijetka (3,1)
  - “Riječ Božja” (HB 3,21) → “riječ Samuelova” (4,1)
  - *Proročki poziv narodu u 7,3?*
- **Obraćanje/vraćanje “svim srcem” (7,3)**
  - Prorok u akciji **7,5** (usp. v9):
- **Zagovornik (v5): moli za Izrael**
  - prinosi žrtvu i Bog im daje pobjedu (7,9s)
  - *Funkcija u 7,6.15.17:*
- **Sudac (v6.15.17)**

SAMUEL BLESSING SAUL

And when Samuel saw Saul, the Lord said unto him, Behold the man whom I spoke to thee of: for I have chosen him. (1 Samuel 9: 17)

Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)

The image displays a musical score for the hymn 'Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)'. The score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody is composed of quarter and eighth notes. Above the staff, the chords D, A, D, and D7 are indicated. The lyrics 'Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,' are written below the notes. The second staff continues the melody with chords G, D, A, and D. The lyrics 'slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!' are written below. The score ends with a double bar line.

D A D D7

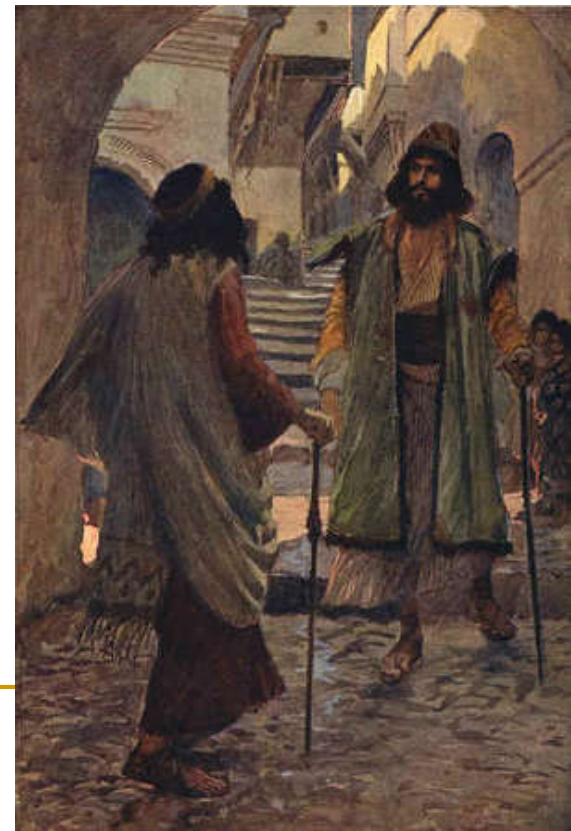
Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,

G D A D

slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!

Pomazivatelj

- prorok u 1 Sam 9,19:
- “onaj koji vidi” *ro'e* – particip glagola ראה (9,19)
  - prema nalogu iz 9,16 što radi u 10,1
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
  - *voditelj* nad Božjom baštinom: נגיד *nagîd* (10,1)
  - pomazanje od יהוה, a narod u 10,24?
  - proglašava kralja מלך [*mélek*] (10,24)
- Šaul kraljuje: 1 Sam 9-31
  - *Preokret u 15,11?*
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
  - *Novi nalog u 16,12, izvršen u v13?*
- Samuel pomazuje Davida (16,13); plod:
- Duh zahvatio Davida

David i Golijat (1 Sam 17)

Caravaggio,
David s Golijatovom glavom
(1606./1607.)

- Koje dobi David 1 Sam 17,14.33?
- Najmlađi (קטן), “mali” (נער)
  - Sukob dviju vojski (v3):
- Filistejci i Izraelci
  - Kakav je Golijat (v4-7)?
- Gorostas u oklopu
  - Kakav je David (v34-36)?
- Hrabar pastir (v34s)
- Istreniran za boj (v35)
  - Kraljevski oklop? (v39)
  - prevelik
- Gdje mu je snaga (v45)?
- Božje ime (v45)
  - Žalostan rezultat u 18,29b?
- Šaul progoni Davida

Dovršetak Samuelova poslanja

- *Samuel i David (1 Sam 19,18)?*
- **Prima i brani progonjena pomazanika**
  - Šaul im ne može ništa (v24)
- **David vodi bunu protiv zlog kralja (c20-31)**
  - prvi put pošteo Šaula (24,5)
  - *Samuel u 1 Sam 25,1?*
- **umire (25,1)**
  - David se povlači u pustinju (25,1)
  - *Reakcija zajednice (25,1; 28,3)?*
- **Oplakuju Samuela (25,1; 28,3)**

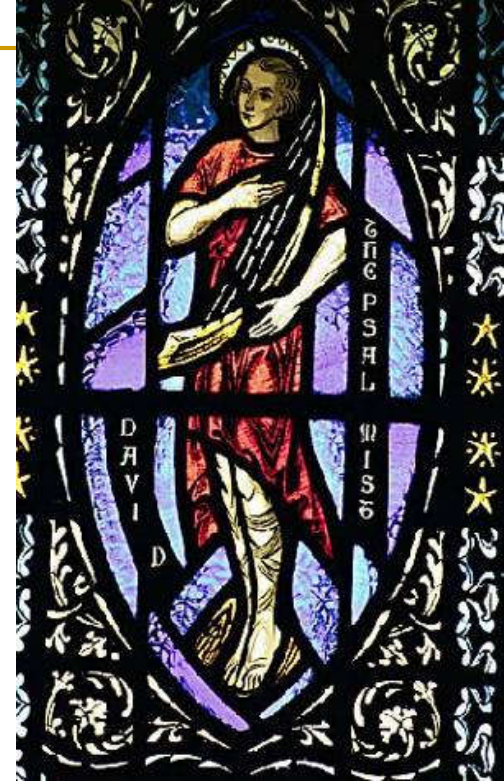
Zagrobni život (1 Sam 28,11-20)

- *Šaul zaziva duhove (28,11):*
- **uznemiruje pokojnika (v11)**
- *Samuel se javlja (v14):*
- **Starac s plaštem (v14)**
- *Dvostruka poruka u v19?*
- **poraz naroda (v19)**
- **“sutra ćeš biti sa mnom” (v19)**
- *Ostvarenje u 31,4:*
- **samoubojstvo u bitci s Filistejcima (31,4)**

Davidova životna pobjeda

- Jedan od glavnih likova (1 i 2 Sam, 1 Kr, 1 Ljet = 4 knjige)
  - Moralni pobjednik nad Šaulom (1 Sam 24,5; 26,12)
  - Prima mesijansko proroštvo (2 Sam 7)
- Grješnik (2 Sam 11s.24)
  - A) “predvečer ustao” (2 Sam 11,2)
  - Uzeo tuđu ženu (v4)
  - *Montirao* ubojstvo (v17)
  - B) Popis vojne sile (24,9)
- Kaje se (2 Sam 12,13; 24,10)
- Najveći biblijski pjesnik (73 psalma)
  - Začetnik liturgije (1 Ljet 6,16)
- Model Hrama sinu (1 Ljet 28,11)

David kraljuje

- ❑ Kad započinje 2 Sam 1,1?
- nakon smrti Šaulove (1,1)
  - ❑ David poštuje pokojnike (2 Sam 1,19-27)
  - ❑ David se zakraljio (c2; c5):
- na jugu (Juda c2) i
- na sjeveru (Izrael c5)
  - ❑ premješta sjedište kraljevstva (2 Sam 5,5):
- Hebron (7 god., Judeja)
- Jeruzalem (33 god., sav Izrael)
  - ❑ Slavlje u 2 Sam 6,12b:
- Kovčeg Božji dolazi u Jeruzalem (c6)
  - ❑ dovršetak Sinajskoga pothvata

